

Egzekucja sądowa z rachunku wspólnego

*Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 9 lutego 2012 r.
(III CSK 189/11)*

Domniemanie przewidziane w art. 891¹ § 1 zd. 4 k.p.c. nie może być wzruszone porozumieniami zawartymi przez współposiadaczy rachunku wspólnego (art. 51 p.b.), jeżeli nie zostały uwzględnione w treści umowy tego rachunku (art. 725 k.c.).

GRZEGORZ SIKORSKI

I. Tematyka związana z rachunkami bankowymi wspólnymi nie doczekała się wyczerpującej analizy w literaturze i orzecznictwie. W praktyce odgrywają one natomiast ważną rolę. Stąd istotna jest tematyka struktury umowy rachunku bankowego wspólnego, zakresu stosowania przepisów o rachunkach bankowych do rachunków wspólnych oraz dopuszczalności modyfikacji przez strony rozwiązań ustawowych. Wśród tych ważnych zagadnień, z uwagi na fakt powszechnego użycia rachunków bankowych wspólnych, szczególne znaczenie mają też kwestie związane z postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym z wynikającej z nich wierzytelności, zwłaszcza jeśli skierowane jest ono przeciwko jednemu ze współposiadaczy.

Ustawodawca niezbyt precyzyjnie uregulował przebieg egzekucji z rachunku bankowego wspólnego (zresztą sam rachunek bankowy wspólny nie jest szczegółowo normowany). Stąd warto zwrócić uwagę na wyrok Sądu Najwyższego z 9.02.2012 r., który jako jeden z nielicznych dotyka tej problematyki¹.

II. Sąd Najwyższy poruszył w uzasadnieniu wyroku zagadnienie konstrukcyjne stosunku prawnego rachunku bankowego wspólnego. Dzięki temu, mimo że rozstrzygnięcie dotyczy tylko określenia udziału w rachunku wspólnym, który podlega egzekucji, orzeczenie zasługuje na szczególne odnotowanie.

Sąd Najwyższy w glosowanym wyroku przyjął, że egzekucji podlega udział współposiadacza będącego dłużnikiem, którego wartość określa umowa o prowadzenie rachunku bankowego wspólnego. W braku postanowień odnoszących się do wielkości udziału w umowie, domniemywa się, zgodnie z art. 891¹ § 1 zd. 4 k.p.c., że udziały wszystkich posiadaczy są

¹ Opublikowany w Monitorze Prawa Bankowego 2012, nr 9, OSNC 2012, nr 9, poz. 102.